

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

C/SCA/૧૦૮૫૫/૨૦૨૪ જજમેન્ટ તારીખ:૨૬/૦૭/૨૦૨૪

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં
આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૦૮૫૫/૨૦૨૪

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	ના.
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું ન્યાયધીશશ્રી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

=====

જશવંત રણછોડ પટેલ અને અન્ય. – વિરુદ્ધ –

કાંતી રાયજી પટેલ અને અન્ય.

=====

દેખાવ:

શ્રી જે. વી. જે. પી., શ્રી હિમાનીશ જે. જે. પી. માટે વકીલ (૧૧૨૯૫)

– અરજદાર (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે

પ્રતિવાદી (ઓ) માટે નંબર. ૨,૩,૪

શ્રી જયનીલ પરીખ, એ. જી. પી.–પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૫ માટે

શ્રી એન. વી. ગાંધી (૧૬૯૩)–પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી જસ્ટિસ નિખિલ એસ. કરીલ

તારીખ:૨૬/૦૭/૨૦૨૪ – મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી જે. વી. જપી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એન. વી. ગાંધી અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી જયનીલ પરીખને સાંભળ્યા.

૨. આ અરજીના માધ્યમથી, અરજદારોએ મહેસૂલ વિભાગના વિદ્વાન વિશેષ સચિવ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૫.૦૬.૨૦૨૪ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જેમાં કલેક્ટર, મહિસાગર દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૮.૦૪.૨૦૨૩ ના આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો છે.

૩. એવું લાગે છે કે વર્તમાન અરજદારોએ મહેસૂલ એન્ટ્રી નં. ૧૧૯૫ તારીખ ૧૨.૧૧.૧૯૮૪, નાયબ કલેક્ટર, લુનાવાડા સમક્ષ ૨૦૨૨ ની આરટીએસ અપીલ નંબર ૧૮ ને પ્રાધાન્ય આપીને, અન્ય બાબતોની સાથે દલીલ કરે છે કે પ્રવેશ યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા વિના પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યો હતો.તે, ઉપરોક્ત એન્ટ્રી દ્વારા, અરજદારોના દાદાએ તેમની સંપૂર્ણ મિલકતનો ૫૦ ટકા હિસ્સો પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને આપ્યો હતો, જે અરજદારોના કાકા છે.કેપ્ચુટી કલેક્ટરે ૨૩.૦૬.૨૦૨૨ તારીખના આદેશ દ્વારા ૧૩૫૨૧ દિવસના અસ્પષ્ટ વિલંબના આધારે અપીલને અન્ય બાબતોની સાથે નકારી કાઢી હતી.કે, આ આદેશને અરજદારો દ્વારા કલેક્ટર, મહિસાગર સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે ૨૮.૦૪.૨૦૨૩ ના આદેશમાં એન્ટ્રી નં. ૧૧૯૫ એ ૧૨.૧૧.૧૯૮૪ પર દાખલ કર્યું અને ૦૫.૦૧.૧૯૮૫ અને એન્ટ્રી નંબર પર પ્રમાણિત થયું. ૧૪.૦૨.૧૯૮૭ પર પ્રમાણિત ૧૨૩૭ ને કલેક્ટર દ્વારા અન્ય બાબતોની સાથે આ આધાર પર રદ કરવામાં આવ્યું હતું કે કુટુંબની વ્યવસ્થા ન્યાયી ન હતી.પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ વિદ્વાન SSRD સમક્ષ ૨૦૨૩ ની પુનરાવર્તન અરજી નંબર ૧૧ ને પ્રાધાન્ય આપીને ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો હતો અને જ્યારે ૧૫.૦૬.૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા, વિદ્વાન SSRD પુનરાવર્તન અરજીને સમર્થન આપવા માટે ખુશ હતો અને કલેક્ટર દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૪.૨૦૨૩ અને જ્યારે એન્ટ્રી NOS દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કર્યો હતો. કલેક્ટર દ્વારા અલગ રાખવામાં આવેલા ૧૧૯૫ અને

૧૨૩૭ને પુનર્જીવિત કરવામાં આવ્યા હતા.

૪. અરજદારો વતી જાણીતા વકીલ શ્રી જપી રજૂઆત કરશે કે અરજદારો પ્રશ્નાર્થ ગામમાં રહેતા ન હતા અને જ્યારે કે નિવૃત્તિ પછી, અરજદાર નંબર ૧ એ કડયાલા ગામના તલાટી-કમ-મંત્રી પાસેથી માહિતી માંગી હતી, જ્યાં જમીન આવેલી છે અને જ્યારે તે જાણ કરવામાં આવી હતી કે કોઈ રેકૉર્ડ ઉપલબ્ધ નથી અને જ્યારે અપીલને પ્રાધાન્ય આપવામાં વિલંબ થયો હતો કારણ કે અરજદારો કૌટુંબિક વ્યવસ્થા વિશે જાણતા ન હતા.વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ અરજદારોના કાકા છે અને જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ સિવાય અન્ય પાંચ કાનૂની વારસદારો ધરાવતા અરજદારોના દાદાએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને ૫૦ ટકા જમીન આપવી જોઈએ નહીં, કારણ કે જમીન પૂર્વજોની જમીન હતી અને તે દાદાની સ્વ-હસ્તગત જમીન નહોતી.વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે વિતરણમાં અસમાનતાને કલેક્ટર, મહિસાગર દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવી હોવાથી, કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ ન્યાયી અને યોગ્ય હતો, અને તેથી, વિદ્વાન એસએસઆરડીના અંતથી કોઈ હસ્તક્ષેપની માંગ થવી જોઈએ નહીં. આમ રજૂઆત કરતા, વિદ્વાન વકીલ આ અદાલતને વિદ્વાન SSRD દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને રદ કરવાની વિનંતી કરે છે.

૫. પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગાંધી અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી પારિખ દ્વારા આ અરજીનો ઉગ્ર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે.

૬. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કર્યા પછી, આ અદાલતની વિચારણા માટે જે એકમાત્ર પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે શું વિદ્વાન એસએસઆરડી કલેક્ટર, મહિસાગરના આદેશમાં દખલ કરવાનું વાજબી હતું કે નહીં.આ અદાલત માટે, ઉપરોક્ત પ્રશ્નનો જવાબ સંપૂર્ણપણે નો-વેનર છે.તે હવે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત દરખાસ્ત છે કે મહેસૂલ સત્તાવાળાઓ એટલે કે મામલાતદાર, નાયબ કલેક્ટર, કલેક્ટર,

સચિવ વગેરે, જમીન મહેસૂલ સંહિતા અથવા ટેનન્સી એક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ એનાલોગ કાયદાઓ જેવા સંબંધિત જમીન કાયદાઓ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. હાલનો મુદ્દો એન્ટ્રીના પરિવર્તનનો છે અને જ્યારે સત્તાવાળાઓ દ્વારા ગુજરાત જમીન મહેસૂલ સંહિતા હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો હતો. કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ શીર્ષક ન આપતી મહેસૂલ એન્ટ્રીઓ એ એક દરખાસ્ત છે જે આ અદાલત તેમજ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા વારંવાર પુનરાવર્તિત કરવામાં આવે છે. તાજેતરમાં, પંજાબ રાજ્ય અને અન્યો વિરુદ્ધના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત. ભગવંતપાલ સિંહ ઉર્ફે ભગવંત સિંહ (મૃત) એ એલ. આર. દ્વારા આ દરખાસ્તનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે.

૭. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, એવું જણાય છે કે જે પડકાર હેઠળ હતું, તે એક એન્ટ્રી હતી, જેમાં પારિવારિક વ્યવસ્થાની હકીકત મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત પરિવર્તન પોતે પક્ષોને કોઈ નાગરિક અધિકારો પ્રદાન કરતું ન હતું, પરંતુ કૌટુંબિક વ્યવસ્થા એ પ્રાથમિક કારણ હતું જેના દ્વારા પક્ષોના અધિકારોનું સંચાલન કરવામાં આવતું હતું. અરજદારોની કૌટુંબિક વ્યવસ્થાની વિરુદ્ધ હોવાની ફરિયાદ, અને તેને નોંધપાત્ર રીતે લાંબા સમય સુધી પડકાર ન આપ્યો હોય, માત્ર એક પ્રવેશને પડકાર આપીને, જેમાં કૌટુંબિક વ્યવસ્થામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો, તેનાથી કોઈ પણ હેતુ પૂરો થયો ન હોત.

૮. કોઈ પણ સંજોગોમાં, મહેસૂલ સત્તાવાળાઓ, ખાસ કરીને કલેક્ટર વિવાદિત આદેશ પસાર કરતી વખતે, તેમના અધિકારક્ષેત્રને વટાવી શક્યા ન હોત અને દીવાની અદાલતને ઉપલબ્ધ અધિકારોનો ઉપયોગ કરી શક્યા ન હોત. અરજદારોના દાદાના કાનૂની વારસદારો વચ્ચે કૌટુંબિક વ્યવસ્થા અન્યાયકારક હતી તેવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે કલેક્ટર પાસે કોઈ કાનૂની સત્તા નહોતી. તે માત્ર એક દીવાની અદાલત છે જેને કાર્યવાહીમાં આવા નિષ્કર્ષ પર આવવાનો અધિકાર છે, જેમાં તેનાથી પ્રભાવિત પક્ષો દ્વારા પારિવારિક વ્યવસ્થા પર સવાલ ઉઠાવવામાં

આવ્યા હતા.પક્ષકારો એટલે કે અરજદારોએ કૌટુંબિક વ્યવસ્થા પર સવાલ ન ઉઠાવ્યા પછી, કલેક્ટરને જમીન મહેસૂલ સંહિતા હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે, કોઈપણ રીતે પારિવારિક વ્યવસ્થા પર ટિપ્પણી કરવાનો અધિકાર આપવામાં આવ્યો ન હતો.વિદ્વાન એસએસઆરડી દ્વારા આ પાસાની સંપૂર્ણ રીતે પ્રશંસા કરવામાં આવી હોવાથી, કલેક્ટરના આદેશમાં દખલ કરવામાં આવી હતી.આ અદાલતને એવું લાગતું નથી કે વિદ્વાન એસ. એસ. આર. ડી. દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી છે જે હસ્તક્ષેપની બાંધધરી આપે છે.

૯. અન્યથા, જ્યાં સુધી નાયબ કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની વાત છે, ત્યાં સુધી એ ઉદ્દેશ કરવો જરૂરી છે કે અરજદારોએ ૧૩૫૨૧ દિવસના વિલંબ પછી નાયબ કલેક્ટરનો સંપર્ક કર્યો હતો.આ અદાલતના એક સ્પષ્ટ પ્રશ્નના જવાબમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી જપી દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હતી કે અરજદારોના સ્વર્ગસ્થ પિતા વર્ષ ૨૦૧૭ સુધી જીવતા હતા.આમ, એવું જણાય છે કે અરજદારોના સ્વર્ગસ્થ પિતા એટલે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ નો ભાઈ પારિવારિક વ્યવસ્થા પછી ૩૦ વર્ષથી વધુ સમયથી જીવતો હતો અને તેણે તેના જીવનકાળમાં આ પ્રશ્ન ન કરવાનું પસંદ કર્યું હતું.અરજદારો કૌટુંબિક વ્યવસ્થા પર સવાલ ઉઠાવતા નથી, પરંતુ પરોક્ષ રીતે મહેસૂલ પ્રવેશને પડકારવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, ઉપરોક્ત પાસાને મંજૂરી નથી, જ્યારે નાયબ કલેક્ટરને ભારે વિલંબના આધારે પડકારને નકારી કાઢવામાં ન્યાયી ઠેરવવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે પુનરીક્ષણ અધિકારી એટલે કે વિદ્વાન એસએસઆરડી કલેક્ટરના આદેશમાં દખલ કરવાનું સારી રીતે વાજબી હતું, જેમ કે આ અદાલતે અહીં ઉપર અવલોકન કર્યું છે.

૧૦. ઉપરોક્ત ચર્ચા અને અવલોકનોને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની અરજી સંપૂર્ણપણે અયોગ્ય હોવાથી આથી નકારી કાઢવામાં આવે છે.

(જસ્ટિસ-નિખિલ એસ. કરીઅલ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.